

piaczi tudósításainkban sokszor megírtuk, különösen vigyázzunk a keleti és az olasz piacokra, ezekhez azonban az kellene, hogy Fiumében ne csak 18 millió költséggel épült kikötőnk legyen, de legyenek ott erős és tehetős fakereskedők is, kik képesek az üzleti utat törni és fejleszteni.

Egyes piacokról ártételeket most nem közölve, utalunk korábbi tudósításunkra.

K ü l ö n f é l é k .

A telített talpfák romlása. Hazánk kiterjedt bükköseinek nehéz értékesítési viszonyain az utolsó évtizedben tetemesen könnyítettek a vasutak az által, hogy a telített bükkfát talpfák gyanánt használták fel.

Aggódunk kell azonban, hogy ezen örvendetes állapot nem fog sokáig tartani s a vasutak utóvégre is rá fognak unni a bükktalpfákkal való kísérletezésre, illetőleg a bükktalpfák hiányainak pótolgatására, és egészen át fognak térni a — különben már most is divatos — vastalpak alkalmazására.

Aggodalmunknak alapot ad az, hogy a bükkfát pusztán a telítés még nem teszi talpfának teljesen alkalmassá.

A »Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye« 1892. évi III. füzetének 95. oldalán ugyanis azt olvassuk, hogy a magyar királyi államvasutak vonalain az 1886-ban telített és beépített bükktalpfák, a kapcsolás helyén, már 1891-ben meg voltak korhadva. A fa a kapcsolás helyein eleintén megkékült, később elszintelenedett és oly porhanyóvá vált, hogy az ujjak közt szét lehetett dörzsölni; holott a fa többi része teljesen egészséges és szilárd volt.

Grittner ezen talpfákat megvizsgálta s azt találta, hogy a korhadást nem a gombák, hanem a telítő-anyag és a vas között fellépő chemiai folyamatok okozzák. A telített talpfákban levő cink-chlorid (melyet olcsóságánál fogva ugyszólván kivétel nélkül használnak a telítésnél) vas és víz jelenlétében sósavra és cink-oxydra bomlik. A vasból a sósav hatása alatt ferrochlorid keletkezik és a hydrogen-gáz felszabadul; előbbi oxygen jelenlétében vasoxyddá változik; a ferrochlorid pedig oldatlan marad.

Mivel a telített talpfák nedvességet mindig tartalmaznak, ennek jelenlétében a vasszegek a cink-chloridot megbontják, a keletkező vassó és a fa csersava a rostszalakat megkékiti; a keletkező sósav pedig annyira megmarja, hogy a fa előbb-utóbb purhássá válik.

Grittner e baj orvoslására azt ajánlja, hogy a kapcsolás helyét erősen kátrányozzuk be és a vasszegeket egyáltalán a fával érintkező vasrészeket cinkkezzük be.

(Péck Kálmán.)

Erdőégések. Az idei tavasz kezdete is magával hozta az erdőégések keletkezésére alkalmas időszakot.

A szárazság már hetek óta tartós; az erős és tartós szelek különösen a vágásokban levő giz-gaszt s az erdőkben felhalmozott almot annyira kiszáritotta, hogy a gondatlanságból elszórt szikra nagy kiterjedésű erdőségeket képes rövid idő alatt lángba borítani.

A napilapokban gyakran olvashatjuk, hogy itt is, ott is kigyuladt az erdő. Sajnos ugyan, hogy ilyen híreket egyáltalán olvasnunk kell, de ha már megtörténtek az erdőégések, sajnosnak kell mondanunk azt is, hogy azokról csak is a napilapok kétes hireiből értesülünk, s hogy szakértársaink nem adnak azokról bővebb és a valóságnak megfelelő tudósításokat.

A két helyről beérkezett tudósítást sietünk az alábbiakban közölni.

A sárfői-schweinsbachi (Pozsony vármegye) erdő-égésről Tóth Gyula magyar királyi erdész a következőket írja: Folyó év márczius hó 28-án déli 12 órakor a schweinsbachi volt urbéresesek 30—50 éves cserfaerdejében, ismeretlen okokból, alomtűz ütött ki; a délkelet szél a tüzet e korosabb állabból gyorsan átterelte a szomszédos tiz éves, teljes zárlatu, cserfiatalosba; a tűz e fiatal állapot teljesen elpusztítván, tovább terjedt a sárfői volt urbéreseseknek 7—20 éves szomszédos cserállabjaiba, itt okozván a legnagyobb károkat.

A tűz kelet felé, a sárfői volt urbéres és az Esterházy-féle hitbizományi erdő között elvonuló utig, délen pedig a sárfői és schweinsbachi volt urbéres erdők határvonaláig (utóbbi erdők itt 40 évesek) terjedt; mely vonalakon munkások voltak felállítva, kik a tűz tovaterjedését a fű és alom eltávolításával — a hol pedig ez a fűnek sűrűsége és magassága miatt lehetetlenné vált, ott a földnek felásásával — igyekeztek megakadályozni.

Az oltási munkálatokat az Esterházy-uradalom pagony-erdészének vezetése mellett a szempezi önkéntes tűzoltóság és a környékbeli lakosok — mintegy kétszázan — délután egy órakor kezdték meg és délután öt órakor fejezték be.

Legnagyobb kár esett a sárfői és schweinsbachi volt urbéres erdő 7—20 éves fiatalosaiban, melyekben a tűz bőséges táplálékot nyervén a sűrű száraz fűben és alomban, részint teljesen kiszáritotta a sarjak hancsrétegét, részint leperzselte a fiatalosok rügyeit, úgy, hogy azok sürgős töre-metszése elkerülhetetlen.

A felmérés alapján megállapították, hogy a sárfői volt urbéres erdőben 67·20 kat. holdnyi, 0·8—1·0 zárlatu, 7—20 éves cserfa állab, a schweinsbachi erdőben 3·64 kat. holdnyi, 1·0 zárlatu, 10 éves cserfa állab teljesen elpusztult; továbbá a schweinsbachi volt urbéres erdőben 5·30 kat. holdnyi, 0·8 zárlatu, 50 éves cserfa állab meg rongálódott.

Összesen tehát elpusztult és meg rongálódott 76·14 kat. holdnyi cserfa állab.

Szmik Gábor magyar királyi erdész pedig arról értesít, hogy a Rozsnyó (Gömör és Kishont t. e. vármegye) városi erdőben a folyó év márczius havában négy esetben fordult elő alomtűz. Ezek közül azonban csak az volt jelentékenyebb, a mely márczius hó 25-én délelőtt tíz órakor ütött ki a »Rákos« nevű erdő rész északnyugati részében — valószínűleg iskolás gyermekek gondatlansága folytán —; mely alkalommal mintegy hat kat. holdnyi 0·7 zárlatu öt éves tölgy és nyír fiatalos teljesen elpusztult. Az oltást a városi erdész vezette; az oltásban a városi lakosság és az erdőőrök vettek részt. Az oltás fél 11-től 12 óráig tartott s annál az alomnak tűz felé seprését és földdel betemetését alkalmazták; a tűz továbbterjedését azonban egy közbeeső mély árok akadályozta meg. *(Péché Kálmán.)*

Új hitbizomány Torda-Aranyos vármegyében. Ő felsége megengedte, hogy gróf Andrássy Tivadar hesdái birtokából, mely csaknem kizárólag erdőből áll, hitbizományt alakítson. Első birtokosa gróf Andrássy Tivadar; utána elsőszülött fiára száll a birtok.

Mezőgazdasági birtokból álló hitbizományok alakítása, nemzetgazdasági szempontból tán kifogásolható, de ha azok

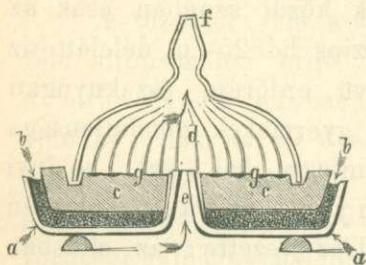
erdőkből alakíttatnak, mindenki csak örül, hogy ezen az uton is az erdők fentartása és rendszeres kezelése biztosíthatik.

(Ercsényi Béla.)

A Stainer-féle csiráztató-készülék. Ezenkészülék áll, az »aa« üvegtányérból, melyre a laza összefüggésű agyagból készült csiráztató-lemez »cc« helyeztetik, ennek felső felülete 100, »gg«-vel jelzett mélyedéssel van ellátva, melyek a mag felvételére szolgálnak.

Az üvegtányér és a csiráztatólemez közti tért, viz »bb« foglalja el, mely a csirázólemezt állandóan nedvesíti.

Használatkor a »g« rovátkákba a megvizsgálandó magot helyezzük, a tányérba vizet töltünk és a készüléket a »d«

üvegharanggal leborítjuk. Az »e« nyíláson át behatol a friss levegő és az »f« nyíláson át, mint felhasznált levegő kiáramlik, úgy, hogy az üvegharang alatt mindig friss levegő van.

A magvak csirázása alatt, a részint általuk felhasznált részint önmagától is elpárolgó vizet folytonosan pótolni kell.

Használat után az agyaglemezt forró vízbe helyezzük és egy kefével jól ledörzsöljük.

16—18° R. meleg helyen tartva, a magvak a tizedik napon csirázni kezdenek és 14—16 nap alatt a csirázás be van fejezve. A készülék kezelése igen egyszerű, az eredmény felette megbízható, és dr. Gayr müncheni egyetemi tanár szerint, nincs csiráztató-készülék, mely jóság tekintetében a Stainer-félével vetekedhetnék. Magam is az elért eredménnyel igen meg voltam elégedve, és szaktársaimnak a készüléket melegen ajánlhatom

A készülék Stainer Gyulánál Bécsujhelyben (Wiener-Neustadt) csomagolást is beleértve 3 frt 40 kr-ért kapható.

(Ercsényi Béla.)

Egyesületi hirdetések.

Felhívás az Erdészeti Rendeleték Tára 1880—1884. évi I—IV. évfolyamának harmadik kiadása ügyében. Az utóbbi időben számosan rendelték meg nálunk az Erdészeti Rendeleték Tárának 1880—1884. évi I—IV. évfolyamát, minthogy azonban az idézett évfolyamoknak már II. kiadása is teljesen elfogyott, a megrendeléseknek nem tehattünk eleget. Tekintve, hogy a szóban levő rendelet-gyűjtemény a gyakorlatban sok alkalommal válik szükségessé, sőt nélkülözhetlennek mondható, ezért abban az esetben, ha jelen felhívásunkra elegendő számú megrendelő jelentkezik, hajlandók vagyunk az idézett évfolyamoknak egy újabb, harmadik kiadását közrebocsátani. E végből felkérjük mindazokat, a kik a kérdéses művet megszerezni óhajtják, sziveskedjenek ebbeli óhajukat a titkári hivatallal mielőbb közölni.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a négy évfolyamot úgy, mint a második kiadásnál történt, egy kötetben fogjuk kinyomatni s árát — a jelentkezők számára — képest — lehetőleg a régebbi szerint fogjuk megállapítani.

Az »Erdészeti zsebnaptár« 1893. évi XII. évfolyama teljesen elfogyott; a további megrendeléseknek tehát az egyesület kiadóhivatala eleget nem tehet.

Az „**Erdészeti növénytan**“ című, 200 arannyal jutalmazott pályamunka ára az egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.; nem tagok részére pedig 4 frt. Legczélszerűbben